

ora de istorie

ISTORIA ÎN IMAGINI

1939 fiică de fermier pregătind prânzul

//(sursa foto: Quora.com)

berlin 1924 - benzinărie

//(sursa foto:)

www.tvv.ro
 Televiziunea Vaslui
 ON LINE !

În umbra fiilor: Povestea celor care veghează cartea

(continuare din nr. trecut)

Istoria culturii române și universale este presărată cu personalități remarcabile – scriitori, filosofi, istorici sau poeți – care, într-un moment al parcursului lor, au ales să îmbrățișeze această profesie. Mulți dintre acești oameni ai spiritului și-au petrecut anii printre rafturi, în slujba ideii, a educației și a valorilor intelectuale.

Încă din Antichitate, atunci când gândirea umană a început să fie sistematizată și consemnată în scris, a apărut o figură esențială: cel care veghea asupra comorilor cunoașterii. La celebra Bibliotecă din Alexandria, poetul Callimachus nu a fost doar autor, ci și creatorul primei bibliografii sistematice, contribuind decisiv la organizarea și transmiterea cunoașterii.

Această vocație s-a păstrat și a evoluat continuu de-a lungul secolelor, adaptându-se la diverse culturi și perioade istorice. În Franța secolului al XVII-lea, Gabriel Naudé, considerat fondatorul biblioteconomiei moderne, a organizat prima bibliotecă publică din țară, susținând ideea accesului liber la cunoaștere. Ulterior, scriitori de renume precum Anatole France și Marcel Proust au avut legături semnificative cu lumea bibliotecilor. Activitatea lui Anatole France la Senatul francez a fost un punct de contact cu ideile și spiritul epocii sale, iar pentru Marcel Proust, chiar și perioada scurtă petrecută la Biblioteca Mazarine a fost sursa unor reflecții profunde despre memorie, identitate și trecerea timpului.

În Anglia, legătura dintre literatură și bibliotecă se regăsește în parcursul unor figuri emblematice. În perioada medievală, Richard de Bury, autorul celebrului Philobiblon, și-a transformat pasiunea pentru manuscrise într-o veritabilă misiune de viață, devenind bibliotecar al Bibliotecii de la Oxford. În epoci mai recente, Lewis Carroll, creatorul lui Alice în Țara Minunilor, a activat ca bibliotecar la Colegiul Christ Church din Oxford, iar David Hume, filosof scoțian, a fost bibliotecar al Facultății de Drept din Edinburgh, acolo unde a scris o mare parte din lucrările sale fundamentale.

Germania oferă, de asemenea, numeroase exemple de scriitori și gânditori care au îmbinat creația literară cu profesia de bibliotecar. Gotthold Ephraim Lessing, important exponent al iluminismului german, a fost bibliotecar la Biblioteca Herzog August, iar Johann Wolfgang von Goethe a condus Biblioteca Ducală din Weimar, întărind statutul acesteia ca centru al vieții intelectuale germane. Frații Grimm, renumiți pentru culegerile de basme, au lucrat în biblioteci universitare și regale, iar alți poeți importanți, precum Friedrich Hölderlin și Heinrich Heine, au avut legături cu bibliotecile, chiar și pentru perioade scurte. În rândul filosofilor germani, Immanuel Kant a fost sub-bibliotecar la Biblioteca Regală, iar Gottfried Wilhelm Leibniz a activat ca bibliotecar la Curtea din Hanovra, contribuind la reorganizarea colecțiilor și dezvoltarea unor principii moderne de catalogare. Într-o perioadă mai recentă, Robert Musil, autorul celebrului roman Omul fără însușiri, a lucrat ca bibliotecar la Universitatea Tehnică din Viena, continuând astfel tradiția profundă a legăturii dintre literatură și cunoaștere.

Chiar și în vremuri grele, biblioteca a fost un refugiu al cunoașterii și rezistenței. Ivan Bunin, primul scriitor rus laureat al Premiului Nobel pentru Literatură, a lucrat în acest domeniu, iar Aleksandr Soljenitin, și el laureat Nobel, a fost bibliotecar într-o închisoare unde a fost deținut politic timp de șapte ani. Pentru Soljenitin, cărțile și cunoașterea au fost acte de rezistență și supraviețuire intelectuală.

Personalități din diverse colțuri ale lumii au ilustrat, prin parcursul lor, legătura profundă dintre literatură și această profesie. În Italia, Giovanni Boccaccio, susținător fervent al cunoașterii, a fost o voce esențială în afirmarea valorii textelor clasice. În Suedia, August Strindberg, fondator al literaturii moderne suedeze, a lucrat timp de opt ani la Biblioteca Regală, trăind printre volumele care i-au modelat gândirea. În Statele Unite, Benjamin Franklin, una dintre cele mai emblematice figuri ale istoriei americane, a activat ca bibliotecar în Philadelphia și a organizat prima bibliotecă publică din țară. Iar în Argentina, Jorge Luis Borges a transformat Biblioteca Națională pe care a condus-o într-un sanctuar al reflecției literare, declarând cu profundă reverență: „Mi-am imaginat întotdeauna paradisul ca pe o bibliotecă.”

Istoria culturală a României este marcată de personalități care au îmbinat vocația literară cu misiunea de păstrător al cărților. Mihai Eminescu, pe lângă vocația sa de mare creator literar, a fost și bibliotecar și director al Bibliotecii Centrale din Iași, abordând această funcție cu aceeași seriozitate cu care a tratat poezia. Lucian Blaga, Ștefan Octavian Iosif, George Bacovia, Horia Ziliu și Nora Iuga sunt doar câțiva dintre scriitorii care au combinat creația poetică cu activitatea bibliotecară.

Bibliotecar, Luciana Macovei
 (continuare în numărul următor)

Biblioteca Ashurbanipal (considerată cea mai veche din lume)